

VEZETŐI PROGRAM – A helyzetelemzésre épülő fejlesztési elképzelések

Pedagógiai programunk az iskola célját a következőképpen fogalmazza meg: „*Célunk, hogy magas szintű általános műveltséget nyújtva készítsünk fel az érettségire és a felsőfokú továbbtanulásra, egyben konvertálható tudást adjunk a középfokú végzettséggel történő elhelyezkedéshez. Ez azt jelenti, hogy a cél a tanulóknak az értelmiségi léthez szükséges ismeretek átadása, készségek és képességek kialakítása, az önálló ismeretszerzés és az önművelés, a kulturált életvitel, a szociális érzékenység, az egészséges életmód iránti igény és képesség kialakítása. Az iskola a társadalmi problémák iránt fogékony, a környezetét alakítani akaró és tudó állampolgárokat kíván kibocsátani.*”

A magas szintű általános műveltség nyújtása korszerű, tudományos alapokon nyugvó ismereteknek a diákok számára befogadható módon történő közvetítését jelenti. Ezt a központilag meghatározott kerettanterveknek a megfelelő alkalmazása, a szabadon felhasználható órakerekben történő kiegészítése és a nevelőtestület pedagógiai, módszertani felkészültsége biztosíthatja.

Ugyanakkor az ismeretek befogadása közben a diáknak meg kell ismernie önmagát, képességeit, lehetőségeit és korlátait, fokozatosan meg kell tanulnia felelősen döntenie. Tudatosulnia kell annak, hogy életét közösségben éli, igényelnie kell társai segítségét, és segítenie kell társait. A közösségben meg kell tanulnia a demokrácia gyakorlásának módját, a toleranciát, a máság tiszteletét, mások véleményének elfogadását, és el kell fogadnia a társadalmi együttélés szabályait. Ezeknek a folyamatoknak a megéléséhez kell a nevelőtestületnek segítséget nyújtania a családdal együttműködve, megengedve a diáknak a tévedés vagy a hibázás lehetőségét is, elfogadva és korrigálva azt.

Továbbra is alapvető feladatunk a tehetséggondozást előtérbe helyező, 1991 óta sikeres nyolcosztályos gimnáziumi programunk folytatása, igazodva a körülöttünk lévő szűkebb és tágabb környezet változó igényeihez, megőrizve eddigi értékeinket.

Mindezek megvalósításához a következő feladatokat látom az iskola közössége előtt a következő évekre:

1. Az oktatás

1.1. Az iskola pedagógiai programját a folytonosan változó környezethez, a Nemzeti alaptanterv és a kerettantervek módosításaihoz is igazodva rendszeresen felül kell vizsgálnunk figyelembe véve, hogy a program alapelvei biztosíthatják az intézmény életében az állandóságot.

Első lépésként a 2020-as Nemzeti alaptanterv és a kapcsolódó kerettantervek követelményeinek megfelelő program felmenő rendszerű bevezetése a feladatunk. Ennek során figyelembe kell vennünk a szabályozók által biztosított eltérések, az intézmény céljaihoz és eddigi programjához történő igazítás lehetőségét.

A program elkövetkező módosításai során fokozott figyelmet kell fordítanunk az érettségi rendszer várható változásaira is. A 2023-tól bevezetésre kerülő új vizsgakövetelmények elfogadása, megjelenése folyamatban van. Ezek megismerése, az azokhoz történő alkalmazkodás, ha szükséges, a programunk ennek megfelelő átdolgozása a következő tanév feladata lesz.

1.2. A tehetséggondozás továbbra is kiemelt célunk. Az iskolai tehetséggondozás rendszerében új elem, hogy iskolapszichológus támogatására is támaszkodhatunk. Meg kell találnunk azokat a pontokat a tehetségfelismerésben, a tehetséggondozás folyamatában, melyekben ő tud segítséget nyújtani (pl. belső továbbképzés).

A tehetségápoló foglalkozásoknak – figyelembe véve az alapítvány támogatási céljait is –, a szükséges óraszám, anyagi feltételek nem, csak az igények és a tanári energiák végelessége szabhat határt.

A köznevelési törvény óraszámkeretei lehetővé teszik szükség esetén a lemaradó diákok számára kisebb csoportokban szintre hozás, felzárkóztatás biztosítását. Ennek rugalmas rendszere alakult ki, a szükséges óraszámok továbbra is rendelkezésre állnak.

A természettudományos oktatás, mint a mérnöki pályák alapja – a kerettantervek erre fordítható óraszámainak folyamatos csökkenése mellett is – központi támogatott. A természettudományos laboratórium a tehetséggondozás fontos színtere, olyan lehetőségeket jelent diákjainknak, mely meghatározhatja jövőendő pályájukat. A lehetőségek maximális kihasználását minden kollégának biztosítani kell minden diák és minden csoport számára tanórákon és szakkörök, érettségi előkészítő foglalkozások keretében is.

A sport, ezen belül a labdajátékok eddig is sok eredményt hoztak az iskolának. Az új sportcsarnokkal, a feltételek javulásával már „csak” az eszközpark fejlesztése és a szabadtéri sportolás (sportudvar) lehetőségeinek javítása a feladat.

1.3. Jogszabályi követelmény és alapvető érdekünk is, hogy a kompetenciamérés és a nyelvi mérések eredményeit minden évben feldolgozzuk, és a következtetéseket beépítsük munkánkba. Egy kollégának a mesterpedagógus programja is ezt segíti.

1.4. A sajátos nevelési igényű és tanulási zavarral iskolánkba kerülő diákok száma stabilizálódni látszik, ez azért is fontos, mert az ellátásukra rendelkezésre álló tanári energiát, óraszámot jelenleg is kihasználjuk. Az éves tantárgyfelosztást a pedagógiai programnak megfelelően úgy kell alakítanunk, hogy az ilyen téren fellépő igényeket ki tudjuk elégíteni, biztosítani tudjuk ezeknek a diákoknak a szükséges fejlesztését.

1.5. Meg kell őrizni, ha lehet, növelni kell diákjaink eredményességét a tanulmányi és sportversenyeken. Az iskola mellett működő alapítványok segítségét is igénybe véve biztosítani kell, hogy egyetlen tehetséges diák se essen el a megmérettetés lehetőségétől anyagi okokból.

Az eredményesen szereplő diákjaink elismerésére kialakított díjak rendszerét és az iskolai tanulmányi mozgalom értékelési rendszerét szükség esetén felül kell vizsgálnunk, a szempontrendszereket finomítanunk kell.

Segítsük, hogy az iskola eredményei, a versenyeken eredményesen szereplő diákjaink továbbra is megjelenjenek a helyi, és ha lehetőség van rá, az országos médiában.

1.6. Őrizzük meg nyelvoktatásunk kiemelkedő eredményeit. Továbbra is cél, hogy diákjaink emelt szintű érettségivel, nyelvvizsgával – és a jövőjük megalapozásához elengedhetetlenül szükséges használható nyelvtudással – léphessenek be a felsőoktatásba. Erre az érettségi vizsgaszabályzat az őszi előrehozott vizsgák szabályainak módosításával további lehetőséget ad. Ösztönözzük diákjainkat ennek kihasználására úgy, hogy ez ne okozzon foglalkoztatási problémákat a nyelvtanároknál.

Ha tanórai keretek között nincs rá lehetőség, szakköri programmal biztosítsuk a második idegen nyelv tanulásának minél korábbi elkezdését a jövőben is.

Helyezzünk nagyobb hangsúlyt a nyelv megszerettetésére, a hozzá kapcsolódó kultúrák megismertetésére. Próbáljuk feleleveníteni régi testvériskolai kapcsolatunkat a chami Robert Schuman Gymaniummal és a járványhelyzet elmúltával a diákok számára szervezett tanulmányutakat (Ausztria, Franciaország, Nagy Britannia).

Igény esetén biztosítsunk szakköri keretet az előrehozott érettségit tett diákjaink számára harmadik idegen nyelv tanulására.

- 1.7. Az őszi előrehozott érettségi vizsgákhoz kapcsolódóan az osztályozóvizsgák rendszerét ismét felül kell vizsgálnunk.
- 1.8. Kérjük továbbra is a tanulóktól a nevelés-oktatás kapcsán munkánkról a tanév végi visszajelzéseket, és a végzősöktől a nyolc év értékelését. Ha szükséges, módosítsuk az erre vonatkozó kérdőíveket.

2. A nevelés

- 2.1. Kiemelt figyelmet kell fordítanunk a nevelésre, azon belül is a szülőkkal, családdal történő együttműködésre. Ez az iskola értékeinek, elvárásainak a szülőkkal történő megismertetését, a szülőknek az iskolával szembeni igényeinek megismerését, e kettő összehangolását és az iskola pedagógiai programjában és mindennapi munkájában történő figyelembe vételét jelenti.
- 2.2. Meggyőződésem, hogy egy nevelőtestület tagjai soha nem vallanak teljesen egységes elveket, nem képviselnek teljesen egységes szemléletet a nevelésben. Ez nem baj, hiszen a diákok az élet minden területén ilyen helyzetekkel találkoznak majd. Törekedni kell azonban az alapelvek egy mindenki számára elfogadható minimumának meghatározására és annak egységes képviselőjére, betartására, betartatására. A testület tagjainak példamutatása igen fontos nevelő erő, mely mindenkit kötelez.
- 2.3. Az osztályfőnöki munka központi kérdése a közösség fejlesztése, az osztály, az iskola közösségéhez tartozás érzésének erősítése. Ezt a tantermen kívüli munkarend jelentősen rombolta, erősítette az individualizálódást, gyengítette az osztályhoz, iskolához kötődést. A jelenléti oktatáshoz visszatérve fogokozott figyelmet kell fordítanunk ezeknek a negatív hatásoknak a kiküszöbölésére. Ezt elsősorban több közösségi program szervezésével, egymás programjainak megismerésével lehet elérni.

Erősíteni kell az egy osztályban tanító tanárok nevelési együttműködését, melyben továbbra is meghatározó szerepe van az osztályfőnöknek.

Bár az osztályok magas létszáma ezt jelentősen megnehezíti, az osztályfőnököknek kiemelt figyelmet kell fordítaniuk az egyéni törődésre, a valamilyen szempontból (nem feltétlenül jogi értelemben) hátrányos helyzetű tanulókkal történő foglalkozásra.
- 2.4. Az intézményhez kötődést erősíthetik a diákönkormányzat szabadidős programjai is, ennek lehetőségeit – ha van rá diák igény – bővítenünk kell.

- 2.5. Pedagógiai programunkban a magatartás és a szorgalom értékelésének szempontrendszeré és az iskola házirendje folyamatos megújítást igényel. A tanulók értékelése során nagyobb hangsúlyt kell helyoznünk a pozitív visszajelzésekre, a jelenleginél gyakrabban kell alkalmaznunk a dicséretet, mint motivációs eszközt (szaktanári, osztályfőnöki, intézményvezető dicséret).
- 2.6. Kapcsolódnunk kell új, a szenvedélybetegségek megelőzésével kapcsolatos programokhoz, meg kell keresnünk ennek formáit, a szakmai partnereket és a finanszírozási lehetőségeket.
- 2.7. A gyermek és ifjúságvédelmi problémák szerencsére nem gyakoriak, de megjelentek iskolánkban is. Megfelelő munkakapcsolatot alakítottunk ki a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Gyámügyi Osztályával, és a Gyermekvédelmi Szolgálattal is. Gyermek- és ifjúságvédelmi felelős kollégánő segíti az osztályfőnököket ezekben a feladatokban.
- 2.8. Az iskolai közösségi szolgálat kapcsán az erők és lehetőségek koncentrálására van szükség. Diákjaink többsége a közösségi szolgálati feladatok egy részét az iskolai programok keretében teljesíti. A jövőben a kipróbált, megbízható, több diák foglalkoztatását vállaló partnerekkel kell megállapodásokat kötnünk.

3. A nevelőtestület és az iskolavezetés

- 3.1. A nevelőtestület színvonalas szakmai munkára képes, a nemzeti köznevelésről szóló törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező kollégákból áll.

Mivel a testület jelentős generációváltás előtt áll, fontos ennek zökkenőmentes, a diákok és az oktatás érdekeinek megfelelő lebonyolítása. Az új kollégákat a pedagógiai programban meghatározott céloknak és a kerettantervi óratervek felmenő rendszerben történő bevezetésének megfelelően kell alkalmazni. Lehetőség szerint kerülni kell az óraadók foglalkoztatását, mert az órarend készítését és a tanórán kívüli feladatok elosztását is megnehezíti alkalmazásuk.

- 3.2. Ösztönözni és segíteni kell a kollégákat, hogy az előírt határidőre (2023.) mindenképpen tudják teljesíteni a pedagógus minősítési rendszer követelményeit, a pedagógus II. fokozatba történő besoroláshoz.

Bár az iskolai élet szervezése szempontjából gondokat okozhat (kisebb kötelező óraszám, szabadnap biztosítása), de ösztönözni kell a kollégákat, hogy mesterpedagógusi

minősítést szerezzenek és szakértői, szaktanácsadói feladatot vállaljanak, mert ez jelentős többlet információt és szakmai, módszertani fejlődést is jelent az adott kollégának és rajta keresztül a nevelőtestületnek is.

Támogatni kell a kollégák mesterprogramját, melyek az intézmény fejlesztését szolgálják.

3.3. A továbbképzések területén a Pedagógia Oktatási Központok és a felsőoktatási intézmények által biztosított lehetőségek közül elsősorban a szakmai szakvizsgát adó képzést kell támogatni (Ha anyagi támogatásra nincs is lehetőség, szervezéssel, a szükséges szabadidő biztosításával, stb.). A testület tagjainak elsősorban pedagógiai, nevelési területekhez kapcsolódó továbbképzések lehetőségét kell biztosítani, megszervezni.

3.4. A jelenleginél jobban kell törekedni a testület tagjai közötti egyenletesebb teherelosztásra, feladatelosztásra. Fontos, hogy a kollégák ismerjék egymás munkáját, tudják, ki milyen többlet feladatot vállal és teljesít. Nagy szükség lenne a minőségi munka differenciált elismerésére, ami azonban külső erőforrásokat igényel.

3.5. A minősítési rendszerhez kapcsolódóan is erősíteni kell az iskolavezetés ellenőrző szerepét.

3.6. Az intézményi önértékelési rendszert a tapasztalatok alapján meg kell újítani, rendszeresen felül kell vizsgálni és a jogszabályi változásokhoz is igazítani kell.

3.7. Növelni kell a munkaközösség-vezetők szerepét, nagyobb mértékben be kell vonni őket a döntések előkészítésébe, a vezetésbe és az értékelésbe. A szervezeti és működési szabályzat felülvizsgálatakor át kell gondolni a jelenlegi munkaközösségi rendszer átalakítását (aránytalan létszámok, összetett feladatok).

4. A nevelés–oktatás feltételei

4.1. Mivel a gazdálkodás kapcsán önálló jogkörökkel az iskola nem rendelkezik, alapvető feladata az iskolavezetésnek, hogy rendszeresen szóban és írásban is jelezze a fenntartónak a felújítási, karbantartási, javítási igényeket, mind az épület, mind az oktatástechnikai eszközök és berendezések vonatkozásában.

Természetesen ha a szükséges anyagiak rendelkezésre állnak, a munkák szervezése, kivitelezése az intézmény feladata.

4.2. Oktatástechnikai eszközeink jelentős része régi, amortizálódott. A pedagógusok számítógéppel történő ellátásában nagy segítség volt az EFOP 3.2.4-16 pályázat, aminek jelentősége a tantermen kívüli digitális munkarend idején mutatkozott meg.

Projektoraink közül a 2011. évi TIPO pályázat keretében kapott eszközök többsége már nem javítható, cseréjükre lenne szüksége. A jövőben cél ezeknek az elavult eszközöknek a cseréje és minden tanterem ellátása projektorral.

4.3. Elsődleges feladatunk meglévő eszközeinknek, felszerelésünknek és az iskola épületének állagmegóvása, a szükséges javítási, karbantartási munkák folyamatos elvégzése. Lehetőség szerint el kell készíteni egy több évre szóló karbantartási tervet, melynek keretében az épület szükséges állagmegóvási munkái elvégezhetők.

Minden lehetőséget meg kell ragadni (pályázatok, alapítványi támogatások) a diákok számára a tanulási környezet barátságosabbá tételére.

4.4. Ha a KEHOP-5.2.2-16-2016-00038 számú pályázati program keretében megvalósul az épület energetikai felújítása, ezt a nevelő-oktató munka minimális zavarásával kell lebonyolítani.

4.5. Folyamatosan figyelemmel kell kísérni a pályázati lehetőségeket különös tekintettel a testnevelés feltételeinek javítására, a sportudvar építkezés utáni rendbehozatalára és sportszerek, eszközök vásárlására.

4.6. A városi és országos pályázatokra továbbra is fokozott figyelmet kell fordítanunk, mert a jövőben is elsősorban pályázati forrásból lesz lehetőségünk fejlesztésekre.

4.7. A portaszolgálat, őrzés-védelem, a takarítás, a karbantartás, a munkavédelem és az étkeztetés külső szolgáltatóival, vezetőikkel és dolgozóikkal az intézmény, a diákok és dolgozók érdekeit szolgáló korrekt munkakapcsolatra kell törekedni.

4.8. Csak a tulajdonos Önkormányzattal együttműködve oldható meg az épület akadálymentesítése.

5. Az iskolában működő szervezetek

5.1. A szülői szervezet és az iskola együttműködésének alapja a közös cél, a diákok minél színvonalasabb nevelése, oktatása. Mindent meg kell tenni azért, hogy a szülők megismerhessék az iskola értékrendjét, programját, lehetőségeit, azokat elfogadva írassák gyermeküket iskolánkba.

A szülői munkaközösség választmánya a szülők kollektív véleménynyilvánításának fóruma, az iskola munkáját segítő, azt alakítani akaró vélemények megjelenésének színtere.

A szülői szervezet számára több lehetőséget kell biztosítani az iskolai munka véleményezésére. Az intézményi önértékelési rendszer is ezt a célt szolgálja.

- 5.2. Az iskolai diákönkormányzat kapja meg a szükséges segítséget a nevelőtestülettől, az iskolavezetéstől munkájához.

Az osztályfőnökök nyújtsanak segítséget a megfelelő diákvezetők kiválasztásához, az iskolai diákbizottság működéséhez.

A diákok tanév végi kérdőívben megjelenő véleményét minden pedagógus vegye figyelembe munkája értékelésekor, építse be tervezésébe is.

- 5.3. Az iskolai közalkalmazotti tanács és a szakszervezet számára jogszabályban meghatározott jogaikat biztosítani kell, működésükhöz meg kell adni a támogatást, a döntések előkészítésébe – ha munkájukat érinti – be kell vonni őket.

- 5.4. Ha a partnerek biztosítják képviselőiket az intézményi tanácsban, vonjuk be a tanácsot az iskola életébe, hívjuk tagjait rendezvényeinkre, biztosítsuk a jogszabályban előírt jogok gyakorlását.

- 5.5. Az iskola mellett működő önálló alapítványok az iskolai élet aktív részesei, sajátos eszközeikkel alapító okiratuknak megfelelően segítik az iskola céljainak megvalósítását. Anyagi lehetőségeik függvényében javítsák a nevelés-oktatás feltételeit, támogassák a rászoruló diákokat, biztosítsák a rendelkezésre álló órakeret feletti tanórán kívüli foglalkozások, egyéb programok, szabadidős tevékenységeket megvalósulását.

A nevelőtestület, a szülők és a diákok tegyenek meg mindent azért, hogy az alapítványok anyagi lehetőségei, és ezzel az iskola, a diákok támogatásának lehetőségei is bővüljenek.

- 5.6. Meg kell vizsgálni egy diáksport egyesület létrehozásának lehetőségét.

6. Az iskola kapcsolatai

- 6.1. Őrizzük meg az iskolának a Kecskeméti Tankerületi Központtal, az intézmény fenntartójával és Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatával, a város polgárai, tanuló-

ink szülei által választott képviselőkkel a korrekt munkakapcsolatot, elfogadva és igényelve a szakmai, gazdasági és törvényességi alapokon nyugvó irányítást, értékelést és segítséget. Az intézményvezetés feladata mindkét irányban az iskola, a diákok és a szülők érdekeinek képviselete.

Rendezvényeinkről, programjainkról, gondjainkról és megoldandó feladatainkról rendszeresen tájékoztassuk őket, hívjuk vezetőiket, képviselőiket nyilvános programjainkra.

Ösztönözzük diákjaink városi programokon, rendezvényeken történő részvételét, igény esetén vállaljunk feladatokat ilyen rendezvényeken.

- 6.2. Tartsuk fenn, ha lehetőség van rá, bővítsük meglévő – jórészt informális – kapcsolatainkat, együttműködésünket a város többi gimnáziumával, középiskolájával.
- 6.3. Az általános iskolákkal jó munkakapcsolatra törekszünk, annak ellenére, hogy – érthető okokból – nem szívesen engedik el diákjaikat iskolánkba. Együttműködésünkben alapvető elvárás, hogy korrekt tájékoztatást nyújtsanak iskolánkról a beiskolázás kapcsán. Részünkről hasonló feltételeket kínálunk, tájékoztatjuk őket beiskolázási programjainkról, és ki kell alakítanunk annak rendszerét, hogyan tudjuk tájékoztatni őket korábbi diákjaik kiemelkedő eredményeiről.

ZÁRSZÓ

„Olyan lesz a jövő, mint amilyen a ma iskolája.” mondta Szent-Györgyi Albert. Ebből egyenesen következik, hogy olyan iskolát kell csinálnunk ma, amilyen jövőt szeretnénk.

Kecskemét, 2021. március 13.

Dr. Lukács Lajos